

consell de redacció

Joan-Antoni *BARON* i *ESPINAR*
Francesc *SABATER* i *COMAS*
Salvador *TRIADO* i *AYMERICH*

Edita:

Secció de Ciències Naturals
del Museu Comarcal del Maresme. Mataró.

Carreró, 17 - 19
Tel. 798 10 29

Dip. Leg. B-19.169-1979

Impressió:

La Juliana
Passatge de les escoles, 4 - Argentona

Portada:

Fotografia Pep Ros.

en aquest número hi trobareu

- Pàg. 1 Editorial.
- Pàg. 3 Introducció.
- Pàg. 4 La producció d'hortalisses al Maresme.
- Pàg. 10 L'horticultura intensiva: cultius hortícoles sota hivernacle.
- Pàg. 14 Els estris del camp, en el procés de producció agrícola del Maresme (I).
- Pàg. 22 Breu aproximació sociològica a la pagesia del Maresme.
- Pàg. 25 La flor tallada al Maresme: aspectes econòmics.
- Pàg. 33 El cultiu de la planta ornamental.
- Pàg. 37 Quo vadis, horticultura ornamental.
- Pàg. 41 La viticultura al Maresme.
- Pàg. 45 La vinificació.
- Pàg. 51 El cultiu del maduixó al Maresme.

EDITORIAL

L'ESPECULACIÓ DEL SÒL, MALGRAT LA CRISI

El Maresme és una de les comarques més poblades de Catalunya i pateix d'un empobriment de tots els sistemes tant naturals com agrícoles a causa de la febre devoradora del sòl que no coneix el frè, encara que la crisi econòmica pugui considerar-se com un factor que atenua la destrossa.

L'explotació agrícola a la nostra comarca es veu cada cop més minvada a conseqüència de la pressió urbana.

La demanda de sòl a causa del creixement urbà s'ha dirigit sovint cap a les terres més fèrtils, i així l'expansió urbana ha reduït notablement la superfície hortícola de la comarca.

Els pagesos tenen la incertesa que la seva explotació es vegi o no colapsada, o bé simplement reduïda.

Les explotacions agrícoles properes a un municipi en forta expansió estan sotmeses a un evident procés d'abandonament o si més no a una progressiva degradació, i han de fer front a la impossibilitat d'ampliar-se. Però la resistència dels agricultors davant l'expansió urbana depèn molt del caràcter de llurs explotacions.

D'una banda, el preu de la terra es situa en un nivell totalment desproporcionat a la rendabilitat que pot ser aconseguida en una explotació agrícola. La rendabilitat tendeix a disminuir en funció de l'augment de costos. D'altra banda el pagès es veu amb la impossibilitat d'invertir en nous terrenys.

La intensa especulació del sòl ha estat un factor determinant. La manca d'un pla d'ordenació de la comarca ha afavorit el creixement desorbitant de les poblacions, la construcció de polígons industrials sobre terra agrícola fèrtil i una invasió sobre aquest espai per part d'activitats secundàries i terciàries.

L'actitud de l'home "de ciutat" sobre el medi natural i agrícola ha estat i és negligent. No està interessat en l'equilibri natural ni en el seu manteniment, sinó que es desvia per a treure'n el màxim profit en benefici propi. D'aquesta manera aquells bells paratges que guardaven una harmonia entre la terra agrícola i el medi natural, avui es veuen seriosament amenaçats per una "urbanització" d'interessos especulatiu a curt termini.

La progressiva implantació de la segona residència ha suposat la pèrdua continuada de vinyes i boscos.

La creació de noves vies de comunicació o la continuació mateixa de l'autopista porta també com a resultat la desmembració i desaparició de moltes explotacions agrícoles. L'autopista ha creat un gran nombre d'espectatives en benefici dels especuladors del sòl: la consolidació de la comarca dormitori i una dosi de ruralisme i suburbialisme de caps de setmana. El xalet, l'hiper, el port i el club recreatiu i pseudoesportiu són els elements determinants perquè la nostra comarca esdevingui zona residencial pels ciutadans barcelonins.

L'espai agrícola també ha estat i és terreny adobat dels excedents industrials. La indústria genera o pot produir efectes molt greus sobre la terra agrícola immediata, com poden ser l'exhauriment de pous i la intrusió d'aigua marina degudes a extraccions abusives d'aigua; o d'altres problemes com la contaminació de les aigües subàlvees, i la pol·lució atmosfèrica sobre cultius sensibles.

L'espai natural i l'agrícola són recursos essencials per a una equilibrada simbiosi de l'home i el seu entorn. La conservació del medi natural en el Maresme per a les generacions futures no pot, però, limitar-se a unes accions puntuals de conservació i restauració de determinats espais protegits (El Corredor i el Montnegre), com si fossin oasis immunitzats dins d'un desert de natura degradada, per camuflar les desfetes a tots nivells.

L'agricultura al Maresme pot arribar als seus límits i això és greu. Les grans zones d'horta a Mataró i les de Malgrat i Pineda poden desaparèixer si el pla d'ordenació de la comarca no salvaguarda els terrenys de cultiu.

Preservar els sistemes naturals i concretament els agrícoles és eminentment primordial si no volem una degradació de la qualitat de vida a la nostra comarca.

L'explotació agrícola del sòl ha de fer la funció de cinturó verd per tal d'evitar un creixement urbà continuat, desmesurat i innecessari.

Mataró és una de les poblacions, junt amb Malgrat de Mar, Palafròls i Cabrera de Mar, més productores d'hortalisses del Maresme.

